

Till finansutskottet

Finansutskottet har den 30 september 1999 beslutat att bereda övriga berörda utskott tillfälle att avge yttrande över propositionen 1999/2000:1 Budgetpropositionen för år 2000 (volym 1) i vad avser den ekonomiska politiken och förslag till statsbudget för budgetåret 2000, utgifternas fördelning på utgiftsområden och beräkningar av statsinkomsterna, låneramar (yrkandena 1–14 och 22–38) jämte motioner i de delar som berör respektive utskotts beredningsområde.

Konstitutionsutskottet begränsar sitt yttrande till att avse ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse samt motionerna

1999/2000:Fi209 yrkandena 8 och 10 (m),

1999/2000:Fi210 yrkandena 4 och 5 (kd),

1999/2000:Fi211 yrkandena 11 och 12 (c),

1999/2000:Fi212 yrkandena 4 och 6 (fp).

Utskottets yttrande såvitt avser tilläggsbudget till statsbudgeten för budgetåret 1999 lämnas i 1999/2000:KU3y.

Propositionen

I propositionen volym 1, avsnitt 2 yrkande 6 föreslår regeringen att riksdagen beslutar om fördelning av utgifterna för budgetåret 2000 på utgiftsområden i enlighet med vad regeringen anfört i avsnitt 7.1, tabell 7.1.

I yrkande 8 föreslår regeringen att riksdagen godkänner den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för budgetåren 2001 och 2002 som riktlinje för regeringens budgetarbete i avsnitt 7.1, tabell 7.1.

Av tabell 7.1 Utgiftstak och takbegränsade utgifter 2000–2002 framgår att ramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för år 2000 skall vara 4 460 583 000 kr. Ramen för åren 2001 och 2002 beräknas till 4 750 miljoner kronor respektive 4 778 miljoner kronor.

Utgiftsområde 1 omfattar utgifter för statschefen, regeringen och riksdagen och dess ombudsmän. Dessutom ingår stöd till vissa medieändamål, bl.a. presstöd och stöd till radio- och kassettidningar, partistöd, allmänna val samt vissa centrala myndigheter (Justitiekanslern, Datainspektionen och Sametinget).

Den föreslagna ramen på 4 461 miljoner kronor för år 2000 innebär en ökning i förhållande till den preliminära ramen i den ekonomiska vårpropositionen (prop. 1998/99:100) med ca 245 miljoner kronor.

Några övergripande mål för utgiftsområdet har inte beslutats på grund av att verksamheterna är så olikartade. Målet för Regeringskansliet är att det skall vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen att styra riket och förverkliga sin politik. Viktiga mål inom verksamhetsområdet mediefrågor är att staten skall stödja mångfald och reella yttrandemöjligheter, garantera massmediernas oberoende samt säkerställa tillgängligheten till massmedierna.

Närmare om utgiftsområde 1

Utgifterna för *Statschefen* utgörs av anslaget Kungliga hov- och slottsstaten. Genom anslaget finansieras statschefens officiella funktioner och driftkostnaderna för de kungliga slotten utom fastighetsunderhållet. Regeringen föreslår att anslaget för år 2000 skall uppgå till 80 miljoner kronor. För åren 2001 har anslaget beräknats till 80 miljoner kronor och för 2002 till 81 miljoner kronor.

Till *Riksdagen och dess ombudsmän* föreslås sammanlagt 989 miljoner kronor för år 2000. Riksdagens budget omfattar dels riksdagens ledamöter och partier samt riksdagens förvaltningskostnader, dels Riksdagens ombudsmän, Justitieombudsmännen. För budgetåren 2001 respektive 2002 beräknas anslaget till verksamhetsområdet till 1 049 miljoner kronor respektive 1 085 miljoner kronor. Den löpande verksamheten som finansieras över ramanslagen B 1 Riksdagens ledamöter och partier och B 2 Riksdagens förvaltningskostnader lämnade 1998 ett överskott jämfört med budgeten på ca 128 miljoner kronor. Överblivna medel härrör till stor del från projekt som fortsätter under 1999.

Utgifterna för verksamhetsområdet *Regeringen m.m.* avser främst anslaget till Regeringskansliet. (Utrikesdepartementets verksamhet budgeteras under utgiftsområde 5 Utrikesförvaltning och internationell verksamhet.) I verksamhetsområdet ingår även anslagen till Svensk författningssamling, allmänna val och stöd till de politiska partierna. För budgetåret år 2000 föreslås 2 648 miljoner kronor. Enligt propositionen kommer verksamhetsområdets utgifter att öka de kommande åren, främst beroende på det svenska ordförandeskapet i EU våren 2001. Denna verksamhet ges prioritet inom Regeringskansliet. För år 2001 beräknas anslaget till 2 880 miljoner kronor och för år 2002 beräknas det till 2 868 miljoner kronor.

Verksamhetsområdet *Centrala myndigheter* omfattar Justitiekanslern, Datainspektionen och Sametinget. Regeringen föreslår totalt 58 miljoner kronor till anslaget för år 2000. För år 2001 beräknas anslaget till 53 miljoner kronor och för år 2002 till 54 miljoner kronor.

Regeringen föreslår anslag för år 2000 på totalt 685 miljoner kronor för verksamhetsområdet *Mediefrågor*. I verksamhetsområdet ingår anslagen till Presstödsnämnden och Taltidningsnämnden, presstöd, stöd till radio- och kassettidningar, Radio- och TV-verket samt Granskningsnämnden för radio

och TV. För år 2001 beräknas anslaget till 689 miljoner kronor och för år 2002 till 690 miljoner kronor.

Motionerna

Moderata samlingspartiet föreslår i sin partimotion Fi209 yrkande 8 delvis för utgiftsområde 1 en sänkning med 396,8 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Moderata samlingspartiet anser att partistödet bör minskas med 96,8 miljoner kronor fr.o.m. år 2000 och därefter successivt avvecklas helt. Partiet föreslår att presstödet avvecklas i två steg, varav det första infaller år 2000. Besparingen jämfört med regeringens förslag uppgår i denna del till 300 miljoner kronor. I och med att presstödet avskaffas bortfaller en av Presstödsnämndens huvuduppgifter, varför nämnden enligt (m) bör avvecklas fr.o.m. år 2001. Besparingarna för år 2001 uppgår till 641,4 miljoner kronor och för år 2002 till 641,4 miljoner kronor (yrkande 10 delvis).

Kristdemokraterna föreslår i partimotion Fi210 besparingar för år 2000 med 441 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag (yrkande 4 delvis). Partiet anser att anslaget för riksdagens förvaltningskostnader bör kunna minskas med 21 miljoner kronor år 2000. Beträffande det statliga presstödet föreslås en minskning med 20 miljoner kronor år 2000. Anslaget till Regeringskansliet föreslås sänkas med 400 miljoner kronor år 2000. Vad gäller åren 2001 och 2002 föreslås minskningar av anslagen inom utgiftsområdet med 563 miljoner kronor respektive 263 miljoner kronor (yrkande 5 delvis).

Centerpartiet föreslår i partimotion Fi211 en minskning av utgiftsramen med 200 miljoner kronor för år 2000 (yrkande 11 delvis). För åren 2001 och 2002 föreslås minskningar med 200 miljoner kronor respektive 290 miljoner kronor (yrkande 12 delvis).

Folkpartiet liberalerna föreslår i partimotion Fi212 att anslagen under utgiftsområde 1 bör minskas med sammanlagt 585 miljoner kronor för år 2000 (yrkande 4 delvis). Besparingarna i förhållande till regeringens förslag avser Regeringskansliet (200 miljoner kronor), partistödet (30 miljoner kronor) och presstödet (355 miljoner kronor). För åren 2001 och 2002 föreslås besparingar i samma storleksordning, 355 miljoner kronor, varje år (yrkande 6 delvis).

Utskottets bedömning

Utskottet tillstyrker att riksdagen för budgetåret 2000 beslutar om utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse i enlighet med vad som anförs i budgetpropositionen volym 1, avsnitt 7.1, tabell 7.1. Detta innebär att utgiftsområde 1 anvisas 4 460 583 000 kr.

Utskottet tillstyrker vidare att riksdagen för budgetåren 2001 och 2002 godkänner regeringens förslag till preliminära ramar för utgiftsområde 1 som riktlinjer för regeringens budgetarbete. Dessa ramar föreslås uppgå till 4 750 miljoner kronor respektive 4 778 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande innebär att utskottet avstyrker motionerna Fi209 yrkandena 8 och 10 (m), Fi210 yrkandena 4 och 5 (kd), Fi211 yrkandena 11 och 12 (c) och Fi212 yrkandena 4 och 6 (fp).

Per Unckel

I beslutet har deltagit: Per Unckel (m), Göran Magnusson (s), Barbro Hietala Nordlund (s), Kenneth Kvist (v), Ingvar Svensson (kd), Jerry Martinger (m), Mats Berglind (s), Inger René (m), Kerstin Kristiansson (s), Tommy Waide-lich (s), Björn von der Esch (kd), Nils Fredrik Aurelius (m), Per Lager (mp), Åsa Torstensson (c), Helena Bargholtz (fp) och Kenth Högström (s).

Avvikande meningar

1. Per Unckel, Jerry Martinger, Inger René och Nils Fredrik Aurelius, samtliga (m), anser att avsnittet under rubriken Utskottets bedömning bort ha följande lydelse:

Utskottet avstyrker propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi210 (kd), Fi211 (c) och Fi212 (fp) till utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2000 och tillstyrker förslaget i motion Fi209 (m) yrkande 8, som innebär att riksdagen för budgetåret 2000 anvisar 4 064 000 000 kr.

Utskottet avstyrker vidare propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi210 (kd), Fi211 (c) och Fi212 (fp) vad avser den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområdena för 2001 och 2002 och tillstyrker motionen Fi209 (m) yrkande 10, som innebär att riksdagen för budgetåret 2001 och 2002 godkänner en preliminär utgiftsram för utgiftsområde 1 på 4 109 000 000 kr respektive 4 137 000 000 kr som riktlinjer för regeringens budgetarbete.

2. Ingvar Svensson och Björn von der Esch, båda (kd), anser att avsnittet under rubriken Utskottets bedömning bort ha följande lydelse:

Utskottet avstyrker propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi211 (c) och Fi212 (fp) till utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2000 och tillstyrker förslaget i motion Fi210 (kd) yrkande 4, som innebär att riksdagen för budgetåret 2000 anvisar 4 020 000 000 kr.

Utskottet avstyrker vidare propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi211 (c) och Fi212 (fp) vad avser den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområdena för 2001 och 2002 och tillstyrker motion Fi210 (kd) yrkande 5, som innebär att riksdagen för budgetåren 2001 och 2002 godkänner en preliminär utgiftsram för utgiftsområde 1 på 4 187 000 000 kr respektive 4 515 000 000 kr som riktlinjer för regeringens budgetarbete.

3. Åsa Torstensson (c) anser att avsnittet under rubriken Utskottets bedömning bort ha följande lydelse:

Utskottet avstyrker propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi210 (kd) och Fi212 (fp) till utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2000 och tillstyrker förslaget i motion Fi211 (c) yrkande 11, som innebär att riksdagen för budgetåret 2000 anvisar 4 261 000 000 kr.

Utskottet avstyrker vidare propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi210 (kd) och Fi212 (fp) vad avser den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2001 och 2002 och tillstyrker motion Fi211 (c) yrkande 12, som innebär att riksdagen för budgetåren 2001 och 2002 godkänner en preliminär utgiftsram för utgiftsområde 1 på 4 550 000 000 kr respektive 4 488 000 000 kr som riktlinjer för regeringens budgetarbete.

4. Helena Bargholtz (fp) anser att avsnittet under rubriken Utskottets bedömning bort ha följande lydelse:

Utskottet avstyrker propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi210 (kd) och Fi211 (c) till utgiftsram för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för budgetåret 2000 och tillstyrker förslaget i motion Fi212 (fp) yrkande 4, som innebär att riksdagen för budgetåret 2000 anvisar 3 876 000 000 kr.

Utskottet avstyrker vidare propositionens förslag och förslagen i motionerna Fi209 (m), Fi210 (kd) och Fi211 (c) vad avser den preliminära fördelningen av utgifterna på utgiftsområden för 2001 och 2002 och tillstyrker motion Fi212 (fp) yrkande 6, som innebär att riksdagen för budgetåren 2001 och 2002 godkänner en preliminär utgiftsram på utgiftsområde 1 på 4 165 000 000 kr respektive 4 193 000 000 kr.